

7. Гуцал І. Оцінка кредитоспроможності суб'єктів господарювання з урахуванням кредитного ризику / І. Гуцал // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Економіка. – 2003. – № 14. – С. 101-106
8. Васильчук І.П. Теоретико-методологічні засади й еволюція концепції соціально відповідального інвестування / І.П. Васильчук // Бізнес Інформ: наук. журнал. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2015. – № 8. – С. 21-28.
9. Chava, S. (2011). Socially responsible investing and expected stock returns / Working Paper, 2011, Georgia Institute of Technology.
10. Menz, K. M. (2010). Corporate social responsibility: Is it rewarded by the corporate bond market? A critical note / Journal of Business Ethics, 2010. – Vol. 96. – P. 117-134.
11. El Ghoul, S., Guedhami, O., Kwok, C.C., Mishra, D. (2011). Does corporate social responsibility affect the cost of capital? / Journal of Banking & Finance, 2011. – Vol. 35. – P. 2388-2406.
12. Goss, A., Roberts, G.S. (2011). The impact of corporate social responsibility on the cost of bank loans / Journal of Banking and Finance, 2011. – Vol. 35(7). – P. 1794-1810.
13. Attig, N., El Ghoul, S., Guedhami, O., Suh, J. (2013). Corporate Social Responsibility and Credit Ratings / Journal of Business Ethics, 2013. – Vol. 117. – P. 679-694.
14. Zeidan, R., Boechat, C., Fleury, A. (2015). Developing a Sustainability Credit Score System / Journal of Business Ethics, 2015. – Vol. 127. – P. 283-296.
15. Erina, J., Lace, N. (2012). Environmental Question Impact for Lenders and the Risk Management Process / Economics and Management, 2012. – Vol. 17(2). – P. 733-739.

УДК 658.16.012

Височина Л.В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і кредиту
Харківського інституту фінансів
Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розкрито сутність реорганізації підприємств та наведена характеристика її видів: укрупнення (злиття, приєднання, поглинання), подібнення (поділ, виділення), перетворення діючого підприємства. Проаналізовано загальний механізм проведення реорганізації підприємств та окремо за видами реорганізації та формами власності підприємств. Наведено вимоги, яких повинні дотримуватись власники під час реорганізації підприємства. Надано характеристику основних причин, які спонукають власників та контрагентів підприємства до реорганізації. Відображено загальний механізм проведення реорганізації за кожним із видів.

Ключові слова: реорганізація, реструктуризація, юридична особа, акціонерне товариство, укрупнення, розукрупнення, перетворення.

Височина Л.В. ОСОБЕННОСТИ ПРОВЕДЕНИЯ РАЗНЫХ ВИДОВ РЕОРГАНИЗАЦИИ ПРЕДПРИЯТИЙ

В статье раскрыта сущность реорганизации предприятий и приведена характеристика ее видов: укрупнение (слияние, присоединение, поглощение), уменьшение размеров (разделение, выделение), без изменения размеров действующего предприятия. Проанализирован общий механизм проведения реорганизации предприятий и отдельно по видам реорганизации и формам собственности предприятий. Приведены требования, которых должны придерживаться владельцы во время реорганизации предприятия. Предоставлена характеристика основных причин, которые побуждают владельцев и контрагентов предприятия к реорганизации. Отображен общий механизм проведения реорганизации по каждому из видов.

Ключевые слова: реорганизация, реструктуризация, юридическое лицо, акционерное общество, укрупнение, уменьшение размеров предприятия, преобразование.

Visochina L.V. FEATURES OF REALIZATION OF DIFFERENT TYPES OF REORGANIZATION OF ENTERPRISES

In the article the exposed essence of reorganization of enterprises and the brought description over of her kinds: enlargement (confluence, joining, absorption), growing (division, selection), transformation of operating enterprise shallow. The general mechanism of realization of reorganization of enterprises is analysed and separately after the types of reorganization and patterns of ownership of enterprises. Requirements over, that proprietors must adhere to during reorganization of enterprise, are brought. Description of principal reasons that induce proprietors and contractors of enterprise to reorganization is given. The general mechanism of realization of reorganization is represented after each of kinds.

Keywords: reorganization, restructuring, legal entity, joint-stock company, enlargement, reduction of sizes of enterprise, transformation.

Постановка проблеми. Реорганізація є однією із форм як створення, так і ліквідації юридичної особи, причому одночасно можуть створюватися і ліквідуватися кілька юридичних осіб. При реорганізації відбувається заміна суб'єктів, які мають певні права та обов'язки. При всьому цьому реорганізація підприємства – дуже складна процедура, пов'язана з безліччю тонкощів і нюансів, які обов'язково необхідно врахувати для дотримання інтересів всіх учасників цієї процедури, а також вимог чинного законодавства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У наш час підприємств, що збереглися у своєму первісному вигляді, зовсім небагато, так як закони ринкової економіки змушують багатьох з них постійно «змінюватися».

Серед фахівців, що зробили істотний внесок у дослідження цієї тематики, необхідно відзначити таких учених: Л. Абалкіна, О. Алімова, В. Амітана, І. Ансоффа, С. Аптекаря, І. Булеєва, О. Віханського, В. Гейця, І. Герчикова, П. Друкера, З. Елекоєва, М. Портера, Й. Петровича, Л. Ситник, Ф. Тейлора, А. Файоля, В. Федоровського, Л. Червову, М. Чумаченка.

Невирішені частини проблеми. Сутність поняття реструктуризації у 80-х роках минулого століття розкривалася у працях таких зарубіжних науковців, як М. Портер, Т. Пітерс, А. Стрікленд, А. Томсон, М. Хаммер та інші. Реструктуризація розглядалася ними як сукупність кардинальних стратегічних заходів щодо перетворення структури диверсифікованої компанії шляхом продажу одних напрямів діяльності (бізнесів)

і придбання інших. На сьогодні проблему реструктуризаційних процесів на підприємствах також досліджує чимало вітчизняних науковців, серед них: М. Аістова, Є. Андрущак, М. Білик, К. Гайдук, В. Гриньова, Л. Ежкін та інші. Це привело до виникнення низки сучасних тлумачень поняття реструктуризації та суміжних цьому процесу категорій. Проте, незважаючи на значну кількість виконаних досліджень, багато теоретичних аспектів здійснення реструктуризації розкрито не повною мірою, що ускладнює розуміння сутності реструктуризаційних процесів.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей проведення реорганізації підприємств різних форм власності.

Основні результати дослідження. Вгадати довготривалу структуру та оптимальний вид діяльності підприємства з самого його народження дуже складно, так як бувають «злети» і «падіння», пов'язані як з внутрішніми причинами (безпосередньо на підприємстві), так і з зовнішніми (в регіоні, державі в цілому). Негативні моменти в діяльності підприємств спонукають власників шукати вихід зі сформованої ситуації перетворенням або навіть ліквідацією підприємства.

У процесі реорганізації може бути задіяний один або кілька суб'єктів господарювання. Рішення щодо реорганізації підприємств варто розглядати у контексті стратегічного менеджменту.

Створити підприємство набагато простіше, ніж потім його ліквідувати. Найчастіше власники підприємств не займаються ліквідацією лише тому, що цей процес не лише тривалий за часом, але і вимагає чималих матеріальних витрат. Можливо, тому більшість власників вирішують проблему з припиненням діяльності підприємства його реорганізацією.

Згідно із Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [4] реорганізація підприємства – здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, якщо це передбачено планом санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва та задоволенню вимог кредиторів.

До реорганізації підприємства власників, кредиторів спонукають різні причини, мотиви, основні з яких зображені на рисунку 1 [8].

Зрозуміло, що причини та мотиви, які спонукають власників і керівництво підприємства до прийняття рішення щодо реорганізації, визначають і форму майбутньої реорганізації.

Відповідно до чинного законодавства України здійснення будь-якої форми реорганізації підприємства віднесено до компетенції власника (уповноваженого ним органу), засновників суб'єкта господарювання або його правонаступників, а у випадках, передбачених Господарським кодексом України [1] – за рішенням суду. У разі прийняття рішень про реорганізацію підприємства державними чи іншими органами, які не є власниками майна або не мають від них відповідних повноважень, вони за позовами самих підприємств або одного чи кількох їх засновників визнаються недійсними.

Постанови, прийняті Антимонопольним комітетом України чи його територіальними відділен-

нями стосовно примусового поділу монопольних утворень є не рішеннями про реорганізацію, а лише підставами для її здійснення на розсуд самого підприємства за умови усунення його монопольного становища на ринку. Здійснення реорганізації підприємства, заснованого на колективній формі власності, за рішенням одного чи кількох його структурних підрозділів (стосовно поділу підприємства, виділення з його складу тощо) без згоди на це вищих органів управління також не є легітимним, оскільки порушує права колективного власника.

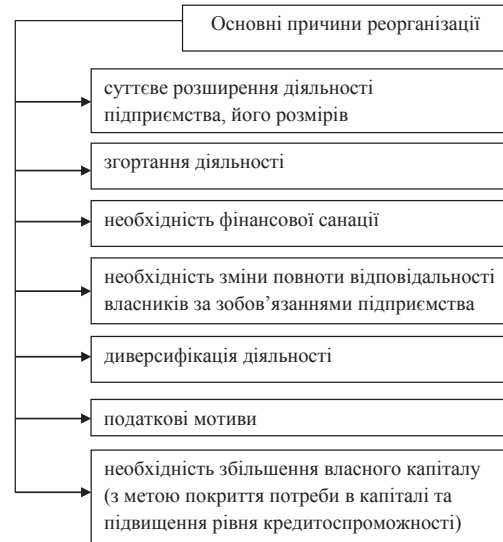

Рис. 1. Основні причини реорганізації

Узагальнення вимог законодавства стосовно проведення реорганізаційних процедур дає можливість сформулювати зазначені нижче загальні принципи їх здійснення

Рішення про проведення реорганізації приймає власник підприємства (або) його вищий орган відповідно до прийнятої процедури прийняття рішень, визначеної у Статуті.

Юридична підстава проведення реорганізації – відповідна корпоративна угода, в якій мають бути обумовлені організаційні та фінансові питання проведення реорганізації.

При реорганізації товариства вся сукупність прав та обов'язків товариства переходить до його правонаступників. Нові підприємства, до яких у результаті реорганізації перейшли майнові зобов'язання, несуть по них матеріальну відповідальність навіть тоді, коли прийняте майно не покриває вимог кредиторів (у межах, визначених установчими документами про реорганізацію правопередника).

Момент переходу майна та відповідних прав і обов'язків до нових підприємств визначається днем підписання передавального або розподільного акта чи балансу.

Необхідною умовою проведення реорганізації підприємств є дотримання антимонопольного законодавства. Реорганізація підприємства, яка може призвести до екологічних, демографічних та інших негативних наслідків, що зачіпають інтереси населення території, повинна погоджуватися з відповідною Радою народних депутатів.

Узагальнення світового досвіду проведення та державного регулювання реорганізаційних процесів дозволяє визначити основні фінансово-економічні аспекти цих процесів, що потребують відповідного законодавчого закріплення.

Підприємство- правонаступник повинно відповідати встановленим вимогам до діяльності підприємств відповідного профілю. Підприємства-юридичні особи, створені внаслідок реорганізації, зобов'язані отримати ліцензії на здійснення операцій, якщо їх діяльність ліцензується.

З метою оперативного та якісного проведення реорганізації та запобігання можливому приховуванню зловживань доцільно в трудових контрактах з посадовими особами господарських товариств (головною правління та головним бухгалтером та іншими необхідними співробітниками) передбачати, що термін розгляду поданих ними заяв на звільнення за власним бажанням при реорганізації призупиняється до повного її завершення.

Під час реорганізації підприємства сторонами-учасниками реорганізації мають гарантуватись збереження відомостей, що становлять комерційну таємницю відповідно до чинного законодавства України.

Підприємство, що реорганізується, до моменту передачі за передавальним розподільним актом (балансом) майнових прав і обов'язків повинно надавати бухгалтерську та статистичну звітність згідно зі встановленим порядком.

В установчих документах підприємства- правонаступника в обов'язковому порядку має бути зафіксовано, що їх створення відбулося в порядку реорганізації і що вони прийняли на себе права та зобов'язання учасників реорганізації. Як додаток до угоди про реорганізацію доцільно складати повний перелік боргових зобов'язань, які приймають на себе правонаступники.

Повинна бути передбачена обов'язкова аудиторська перевірка фінансового стану та платоспроможності учасників реорганізації, підтвердження достовірності балансу та відомостей про боргові зобов'язання.

Обов'язковим слід вважати письмове повідомлення про реорганізацію кожного з кредиторів. При цьому кредитори повинні мати право вимагати в 30-денний термін припинення чи дострокового виконання зобов'язань та компенсації збитків при реорганізації у формі злиття, приєднання і в 60-денний термін – при реорганізації у формі виділення чи поділу.

У процесі реорганізації підприємства слід виконати низку необхідних передумов та вимог, а саме:

- 1) провести аналітичну роботу щодо оцінювання доцільності реорганізації;
- 2) відповідно до законодавства оформити рішення щодо реорганізації;
- 3) скласти реорганізаційну угоду та план реорганізації;
- 4) узгодити план реорганізації з податковими органами;
- 5) урахувати в плані реорганізації законодавчі вимоги щодо захисту інтересів кредиторів підприємства;
- 6) урахувати вимоги Порядку реєстрації випуску акцій та інформації про їх емісію під час реорганізації товариств (у разі реорганізації АТ);
- 7) урахувати законодавчі вимоги щодо державної реєстрації реорганізованих суб'єктів господарювання;
- 8) узгодити план реорганізації з вимогами анти-монопольного законодавства.

На основі аналізу робляться висновки про санаційну спроможність, і розробляється план заходів реорганізації (рис. 2) [6].

Таким чином, реорганізація підприємства – це припинення діяльності підприємства злиттям, приєднанням, поділом, виділенням, перетворенням з наступним переходом до новостворених підприємств усіх майнових прав та обов'язків підприємства, що реорганізується.

Рис. 2. План заходів реорганізацій

Згідно із ч. 2 ст. 19 Закону «Про господарські товариства» припинення товариства проводиться призначеною учасниками, судом або уповноваженим органом комісією з припинення товариства (комісією з реорганізації, ліквідаційною комісією) або ліквідатором. Виконання функцій комісії з припинення товариства (комісії з реорганізації, ліквідаційної комісії) може бути покладено на орган управління товариства.

У разі припинення товариства вся сукупність прав та обов'язків товариства переходить до його правонаступників. Акціонерне товариство, товариство з обмеженою і товариство з додатковою відповідальністю створюються і діють на підставі статуту, повне і командитне товариство – установчого договору. Господарське товариство може створюватися та діяти на підставі модельного статуту. Тобто порядок реорганізації повинен бути прописаний в їх установчих документах.

Рішення про реорганізацію юридичної особи здійснюється за рішенням власника (власників, засновників) або органів, уповноважених на це установчими документами (органи управління громадськими організаціями, відповідальні державні органи управління тощо).

Згідно із ч. 8 ст. 59 ГК України оголошення про реорганізацію господарської організації протягом 10 робочих днів з дня внесення відповідного запису в Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб (ЄДР) підлягає опублікуванню у виданні спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації, в якому зазначаються відомості з ЄДР.

При реорганізації підприємств злиттям всі майнові права та обов'язки кожного учасника злиття переходять до суб'єкта господарювання (с/г), що утворений внаслідок такого злиття. У підсумку виникає нова юридична особа, а об'єднані підприємства припиняють свою діяльність.

При реорганізації підприємства поділом усі його майнові права і обов'язки переходять за роздільним актом (балансом) у відповідних частках (частинах) до кожного з нових суб'єктів господарювання, створених у результаті поділу.

При цьому у разі виділення одного або декількох нових суб'єктів господарювання до кожного з них переходять за роздільним актом (балансом) у відповідних частинах майнові права і обов'язки реорганізованого суб'єкта.

У разі реорганізації підприємства приєднанням одного або кількох суб'єктів господарювання до іншого суб'єкта господарювання до останнього переходять усі майнові права та обов'язки приєднаних суб'єктів. У результаті такого приєднання форма власності та організаційно-правова форма приєднаних підприємств можуть змінитися.

Реорганізація підприємства приєднанням здійснюється в наступному порядку [9]:

- 1) приймається рішення про реорганізацію як приєднання, так і приєднується суб'єкти господарювання;
- 2) проводиться зібрання (для господарських товариств);
- 3) у установчі документи підприємства, що приєднується вносяться положення про правонаступництво, збільшення статутного капіталу, зміну складу засновників і їх частки в статутному капіталі;
- 4) підписується передавальний акт (баланс);
- 5) приєднаний суб'єкт господарювання виключається з ЄДР.

У разі якщо в результаті приєднання змінюється організаційно-правова форма або форма власності суб'єкта господарювання, зміни в засновницькі документи не вносяться, а проводиться перереєстрація підприємства.

При реорганізації підприємства перетворенням одного суб'єкта господарювання в інший до новоутвореного суб'єкта господарювання переходять усі майнові права та обов'язки попереднього суб'єкта господарювання.

Зміна назви суб'єкта господарювання, а також внесення змін до її статуту або затвердження статуту в новій редакції зовсім не означають реорганізацію цього суб'єкта.

Важливим процесом при реорганізації підприємства є правильне проведення погашення всіх грошових зобов'язань та податкових боргів, який передбачений ст. 98 гл. 9 розд. II ПК України. Згідно зі ст. 98 гл. 9 розд. II ПК України під реорганізацією платника податків розуміється зміна його правового статусу, яка передбачає будь-яку з таких дій або їх поєднання [2]:

- 1) для господарських товариств – зміна організаційно-правового статусу суспільства, яке тягне за собою зміну коду згідно з ЄДРПОУ;
- 2) злиття платників податків, а саме передача майна платника податків до статутних капіталів інших платників податків, унаслідок чого відбувається ліквідація платника податків, який зливається з іншими;
- 3) поділ платника податків на декілька осіб, а саме поділ його майна між статутними капіталами новоутворених юридичних осіб та/або фізичними особами, унаслідок якого відбувається ліквідація юридичного статусу платника податків, який поділяється;
- 4) виділення з платника податків інших платників податків, а саме передача частини майна платника податків, що реорганізується в статутні капітали інших платників податків в обмін на їх корпоративні права, унаслідок якого не відбувається ліквідація платника податків, що реорганізується;
- 5) реєстрація фізичної особи суб'єктом господарювання без скасування її попередньої реєстрації в якості іншого суб'єкта господарювання або з таким скасуванням.

Якщо власник або уповноважений ним орган приймає рішення про реорганізацію платника податків, то грошові зобов'язання або податковий борг підлягає врегулюванню в такому порядку [2]:

- 1) якщо реорганізація здійснюється шляхом зміни найменування, організаційно-правового статусу або місця реєстрації платника податків, після реорганізації такий платник податків набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли до його реорганізації;
- 2) якщо реорганізація здійснюється шляхом об'єднання двох або більше платників податків в одного платника податків з ліквідацією платників податків, що об'єдналися, то об'єднаний платник

податків набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу всіх платників податків, що об'єдналися;

- 3) якщо реорганізація здійснюється шляхом поділу платника податків на дві або більше особи з ліквідацією такого платника податків, який поділяється, то усі платники податків, які виникнуть після такої реорганізації, набувають усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли до такої реорганізації.

Слід зазначити, що зазначені зобов'язання чи борг розподіляються між новоутвореними платниками податків пропорційно часткам балансової вартості майна, отриманого ними у процесі реорганізації згідно з розподільним балансом. У разі якщо одна чи більше новостворених осіб не є платниками податків, щодо яких виникли грошові зобов'язання або борг платника податків, який був реорганізований, зазначені грошові зобов'язання чи податковий борг повністю розподіляються між особами, є платниками таких податків, пропорційно часткам отриманого ними майна, без урахування майна, наданого особам, які не є платниками таких податків.

Згідно з п. 98.3 ст. 98 гл. 9 розд. II ПК України реорганізація платника податків виділення з його складу іншого платника податків або внесення частини майна платника податків до статутного капіталу іншого платника податків без ліквідації платника податків, що реорганізується не тягне за собою розподілу грошових зобов'язань чи податкового боргу між таким платником податків та особами, утвореними у процесі його реорганізації, чи встановлення їх солідарної відповідальності за порушення податкового законодавства, крім випадків, коли за висновками органу ДПП така реорганізація може призвести до неналежного погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платником податків, який реорганізовується. При цьому рішення про застосування солідарної або розподільної відповідальності за порушення податкового законодавства може бути прийняте органом ДПП у тому випадку, якщо майно платника податків, що реорганізується, перебуває у податковій заставі на момент прийняття рішення про таку реорганізацію.

Платник податків, майно якого передане в податкову заставу, або той, що скористався правом реструктуризації податкового боргу, зобов'язаний завчасно повідомити орган ДПП про прийняття рішення щодо проведення будь-яких видів реорганізації та подати йому план такої реорганізації. Якщо ж орган ДПП встановить, що план реорганізації призводить або може у майбутньому призвести до неналежного погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, він має право прийняти рішення про:

- 1) розподіл суми грошових зобов'язань або податкового боргу між платниками податків, що виникають у результаті реорганізації, з урахуванням очікуваної прибутковості (ліквідності) кожного такого платника податків без застосування принципу пропорційного розподілу, встановленого п.п. 98.2 і 98.3 ст. 98.2 гл. 9 розд. II ПК України;
- 2) погашення грошових зобов'язань або податкового боргу, забезпечених податковою заставою, до проведення такої реорганізації;
- 3) встановлення солідарної відповідальності за сплату грошових зобов'язань платника податків, який реорганізується, стосовно всіх осіб, утворених у процесі реорганізації, що тягне за собою застосування режиму податкової застави щодо всього майна таких осіб;

4) поширення права податкової застави на майно платника податків, який створюється шляхом об'єднання інших платників податків, якщо один або більше з них мали грошові зобов'язання або податковий борг, забезпечений податковою заставою.

При цьому такі рішення можуть бути оскаржені в порядку та у строки, визначені ПК України для оскарження грошового зобов'язання, нарахованого контролюючим органом (п. 98.5 ст. 98 гл. 9 розд. II ПК України). Варто врахувати, що, згідно з п. 98.6 ст. 98 гл. 9 розд. II ПК України, проведення реорганізації з порушенням правил тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Реорганізація платника податків не змінює строків погашення грошових зобов'язань або податкового боргу платниками податків, створеними в результаті такої реорганізації. При цьому, якщо платник податків, що реорганізовується, має суми надміру сплачених грошових зобов'язань, такі суми підлягають заліку в рахунок його непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу за іншими податками. Зазначена сума розподіляється між бюджетами та державними цільовими фондами пропорційно загальним сумах грошового зобов'язання або податкового боргу такого платника податків.

Висновки. Аналізуючи вище викладене, можна вказати, що на даний час в Україні недостатньо розроблена методологічна основа управління процесами реорганізації на підприємстві, через яку не можливо сформулювати систему «правил» проведення реорганізації, її послідовність.

У зв'язку з економічними змінами в країні держава повинна активно приймати участь в процесі

реорганізації підприємств, проводити регулятивну політику для подальшого збереження життєдіяльності важливих підприємств на ринку та уникненню реформуванню економіки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бекетова О.Н. Исследование проблем реструктуризации предприятий: генезис и современное состояние / О.Н. Бекетова // Управление экономическими системами. – 2012. – № 7.
2. Бондар Н.М. Поняття та види реорганізації підприємств / Н.М. Бондар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.trn.ua/articles/2771>.
3. Воропаєва О.О. Реструктуризація підприємства як економічна категорія / О.О. Воропаєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.rusnauka.com / 31_ONBG_2009/Economics / 54584.doc.htm](http://www.rusnauka.com/31_ONBG_2009/Economics/54584.doc.htm).
4. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
5. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T365900.html.
6. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
7. Кашчєєва І. Сутність та цілі реорганізації підприємства / І. Кашчєєва // Матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Інноваційні і правові засади розвитку економіки і підвищення добробуту в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stelmaschuk.info/archive-internet-conference/56-conferencia-29-12-2012.html>.
8. Петрищева А. Реорганізація підприємства: нюанси проведення та оподаткування / А. Петрищева // Експрес Аналіз. – 2012. – № 43-44.
9. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

УДК 336.143

Гнидюк І.В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів
Вінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ДОХОДАМИ

Стаття присвячена дослідженню механізму формування та виконання місцевих бюджетів за доходами на прикладі бюджету міста Вінниці. Для аналізу фінансових можливостей місцевого бюджету розглянуто ступінь його виконання за останні три роки. У статті проаналізовано елементи наповнення бюджету м. Вінниці.

Ключові слова: місцевий бюджет, доходи, виконання бюджету, місцевий податок, загальний фонд, спеціальний фонд.

Гнидюк І.В. АНАЛИЗ ФОРМИРОВАНИЯ И ИСПОЛНЕНИЯ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ ПО ДОХОДАМ

Статья посвящена исследованию механизма формирования и исполнения местных бюджетов по доходам на примере бюджета Винницы. Для анализа финансовых возможностей местного бюджета рассмотрено степень его выполнения за последние три года. В статье проанализированы элементы наполнения бюджета г. Винница.

Ключевые слова: местный бюджет, доходы, исполнение бюджета, местный налог, общий фонд, специальный фонд.

Hnydiuk I.V. ANALYSIS OF THE FORMATION AND EXECUTION OF LOCAL BUDGET REVENUES

The article investigates the mechanism of formation and execution of local budgets incomes on the example of Vinnitsa budget. To analyze the financial capacity of local government to consider the extent of its performance over the past three years. The article analyzes the content of the budget items of Vinnitsa.

Keywords: local budget revenues, budget execution, local tax, the general fund, special fund.

Постановка проблеми. Фінансовою базою органів місцевого самоврядування та важливим фактором регіонального розвитку є місцеві бюджети, наявність яких закріплює економічну самостійність місцевих органів самоврядування що передбачено Конституцією та Зако-

ном України «Про місцеве самоврядування в Україні», активізує господарську діяльність, дозволяє їм розвивати інфраструктуру на підвідомчій території, розширювати економічний потенціал регіону, виявляти і використовувати резерви фінансових ресурсів. У кінце-